

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรังแกผู้อื่น และปัจจัยที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมการรังแกผู้อื่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ซึ่งใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับนักเรียนที่ขอรังแกผู้อื่น นักเรียนที่ถูกรังแก พ่อแม่ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรของโรงเรียนที่พบเห็นพฤติกรรมการรังแกระหว่างนักเรียนในโรงเรียน เช่น นักการภารโรง แม่บ้าน และพนักงานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยหลักตรรกเทียบเคียงบริบทและแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการรังแกดำรงอยู่ได้ด้วยการกระทำต่อบุคคลเดิมซ้ำกันหลายครั้ง โดยมีวิธีการหรือรูปแบบในการรังแกที่หลากหลาย จนสร้างความกดดันและความหวาดกลัวต่อสถานที่หรือเวลาที่ตนเองมักตกเป็นเหยื่อของการรังแก ซึ่งผู้ที่ถูกรังแกบางคนมีการเรียนรู้อันน่าเศร้าไปรังแกผู้อื่นก่อนที่ตนเองจะถูกรังแก ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการเอาตัวรอด หรือเบี่ยงเบนความสนใจจากผู้ที่มีมารังแกตนเป็นประจำ นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่าการรังแกมักจะเกิดขึ้นในบริเวณที่ลับตาคน และมักเป็นสถานที่เดิมๆ แต่จะแปรเปลี่ยนไปตามระยะเวลา เช่น ในห้องเรียนที่ไม่มีครูอยู่ในห้อง บริเวณสนามเด็กเล่น โรงอาหาร และบริเวณห้องน้ำ เป็นต้น โดยนักเรียนที่ถูกรังแกส่วนใหญ่มักจะร้องไห้ มีบาดแผล และรอยฟกช้ำตามร่างกาย ซึ่งพฤติกรรมการรังแกที่เกิดขึ้นมีลักษณะและรูปแบบของการรังแกที่ไม่แตกต่างกับพฤติกรรมการรังแกของโรงเรียนอื่นๆ แต่ในทางหลักการ เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้นพฤติกรรมการรังแกกันไม่ควรเกิดขึ้น เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนวิชาศาสนา สอนหลักการศรัทธา และคุณธรรมจริยธรรมโดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับข้อห้ามและโทษของการทำร้ายร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึกและจิตใจคนอื่น และการมีพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม รวมทั้งเน้นให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัด

2. สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูจากทางบ้านมีผลต่อพฤติกรรมการรังแก โดยลักษณะรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูจากทางบ้านมีผลต่อการกำหนดบุคลิกภาพของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่พบเจอการใช้ความรุนแรงในครอบครัว เช่น พ่อแม่ทะเลาะดบตีกัน และเด็กถูกพ่อแม่ลงโทษอย่างรุนแรง เป็นต้น อาจส่งผลให้เด็กเกิดการซึมซับและเลียนแบบโดยการใช้ความรุนแรง ในขณะที่ปัจจัยภาวะเครียดและการปกครองนักเรียนในโรงเรียนเป็นสิ่งควบคุมหรือขัดเกลาจิตใจนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีวินัย มีความเรียบร้อย และปัจจัยสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่นั้นนักเรียนมักไม่ได้ให้ความสนใจสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สักเท่าใดนัก อันส่งผลต่อพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างก็แสดงความรู้สึกลงและทัศนคติต่อพฤติกรรมการรังแกในแนวทางเดียวกัน ต่างคิดว่าพฤติกรรมการรังแกเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรเกิดขึ้นในโรงเรียนและทุกคนที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการและแนวทางป้องกันปัญหาดังกล่าว เช่น การสร้างความเข้าใจการเป็นมุสลิมที่แท้จริงโดยการปลูกฝังหลักจริยธรรมอิสลามและหลักการศาสนาให้เข้าใจถึงภาวะภายในจิตใจส่วนลึก การหลีกเลี่ยงการดอกร้ายเรื่องความรุนแรงทั้งจากครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยครอบครัวต้องเป็นจุดเริ่มต้นที่ไม่แสดงความรุนแรงต่อกันทั้งทางการกระทำหรือคำพูด พร้อมทั้งร่วมมือกับทางโรงเรียนที่จะแก้ปัญหา รวมทั้งครอบครัวและโรงเรียนต้องมีแนวทางที่จะสอนให้เด็กเข้าใจความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่หรือสังคม พร้อมทั้งมีกระบวนการที่จะดูดซับความรุนแรงในตัวเด็กออกมาด้วยกับวิธีการที่เหมาะสมและไม่ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม และควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิต เช่น การไปทัศนศึกษา การเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้ชุมชนต่างภาษาต่างวัฒนธรรม และการนำนักเรียนไปยังชุมชนมุสลิมในพื้นที่อื่นเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ เป็นต้น

ผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง สำหรับการกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือและปรับปรุงแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนให้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม และเป็นการป้องกันไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้นต่อไป

Executive Summary

The purposes of this study were to investigate bullying behaviors and factors leading to having bullying behaviors of students of Islamic private school in Pattani Province. The data were collected through in-depth interviews with students who bullied other students, students who were bullied, parents, guardians, teachers, and people who saw bullying between students in the school such as janitors, cleaning staff and security guards. Content analysis was carried out with the data using principles of logic for context and theoretical comparison. The results revealed that:

1. Bullying behaviors existed because they had been done to the same persons repeatedly with many different methods or forms that had made the particular places and time frightening for persons who had been bullied at the places or the time. Some bullied persons learned that they should bully others before they are bullied which is a way to survive or to deviate attention of those who usually bullied them. In addition, the study found that bullying usually took place at places hidden from public view and usually repeated at the same places but different time depending on the condition, for example, in the classroom when the teacher was not in, on the playground, and in the restroom area, etc. Most bullied students cried, were injured and bruised on their bodies. The bullying behaviors taking place in this school were not different from those in other schools. Nevertheless, according to principles, goals and visions of Islamic private schools, bullying behaviors should not have taken place in school at all because these schools taught subjects about the religion, principles of faith, and ethics and morals, especially taboos and punishments for injuring others physically, emotionally, feeling-wise, and mentally. They also taught about desirable behaviors according to Islamic principles, and emphasized strict religious practice among students.

2. Family conditions and how children were brought up had effects on bullying behaviors. How children were brought up shaped their characteristics, especially children who were brought up in a family that used violence such as parents quarreled and beat each other, and children were severely punished, etc. Children could absorb and imitate these violent behaviors. While the factors of school rules and regulations which were used for student socialization in order for students to have desirable behaviors and to be well-disciplined, the factor of violence in the area did not attract much attention from students; Which had a bit effects on bullying behaviors of students.

People related to students' bullying behaviors expressed their feeling and attitude towards bullying behaviors in the same way, that is, there should not be bullying behaviors in the school and all people concerned should take part in taking preventive measures, for example, building understanding of being true Muslims by instilling Islamic ethics and Islamic principles in children so that children have true understanding deep in their mind, by avoiding emphasis on violence in family, schools and society. In doing this, family must be the start point not to show violence to each other physically or verbally, and be ready to cooperate with the school to solve the problem. Family and schools must have ways to teach children to understand violence taking place in the area or in society. Furthermore, they must find suitable ways that do not violate Islamic principles to draw out violence from children. Opportunities should also be provided for students to learn life skills such as study tours, ethics and moral camps, learning about communities with different

languages and cultures, and visiting other Muslim communities in other areas in order to tighten relationships, etc.

The results of the study are useful directly to related people and organizations for forming policy and measures to help and alleviate the problem of bullying behaviors among students so that students have suitable behaviors, and to prevent them from having more violent behaviors.